

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PRÀCTIQUES ASSISTENCIALS

III

Coordinació: MIAS CARBALLAL, MARI CARMÉ

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	PRÀCTIQUES ASSISTENCIALS III			
Codi	100528			
Semestre d'impartició	ANUAL -ESTUDIS DE GRAU- JUN/SET			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Medicina	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	9			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRACLIN		
	Nombre de crèdits	9		
	Nombre de grups	1		
Coordinació	MIAS CARBALLAL, MARI CARME			
Departament/s	MEDICINA I CIRURGIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	<p>presencial: 90h (seminaris (ST) (20h); pràctiques clíniques (PC) i seminaris assistencials (SA): 30h cirurgia; 15h especialitats quirúrgiques 1; 15h especialitats quirúrgiques2; classes presencials 2h; tutories 3h; ACOE 5h)</p> <p>treball autònom: 135h (històries clíniques; pràctiques virtuals; fóruns viirtuals; preparació seminaris, preparació ACOEs; actualització continguts teòrics assignatures relacionades)</p>			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	català/castellà/anglès			
Distribució de crèdits	2 Seminaris teòrico-pràctics (ST) 2,5 seminaris assistencials (SA) 4,5 pràctiques clíniques (PC)			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ANDREU MENCIA, LEANDRO	leandro.andreu@udl.cat	,7	
BORDALBA GOMEZ, JUAN RAMON	joanramon.bordalba@udl.cat	2,64	
DE LA FUENTE JUAREZ, MARIA DE LA CRUZ	mariadelacruz.delafuente@udl.cat	3,7	
ESCARTIN ARIAS, ALFREDO	alfredo.escartin@udl.cat	2,43	
ESCOLL RUFINO, JORDI	jordi.escoll@udl.cat	1,34	
GALINDO ORTEGO, FRANCISCO JAVIER	javier.galindo@udl.cat	1,65	
GONZALEZ BARRANQUERO, ALBERTO	alberto.gonzalez@udl.cat	3,28	
HERRERIAS GONZALEZ, FERNANDO	fernando.herrerias@udl.cat	1	
MAESTRE GONZALEZ, YOLANDA	yolanda.maestre@udl.cat	2,5	
MARTINEZ ALCAÑIZ, VICTOR MANUEL	victor.martinez@udl.cat	3,11	
MESTRES PETIT, NURIA	nurimestrespetit@gmail.com	4,85	

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
MIAS CARBALLAL, MARI CARMÉ	carme.mias@udl.cat	5,54	
MURIEL ALVAREZ, PABLO	pablo.muriel@udl.cat	2,4	
PALOMAR ASENJO, VICTOR JOSE	victor.palomarassenjo@udl.cat	,2	
ROMBOLA , CARLOS ALBERTO	carlos.rombola@udl.cat	2	
RUFAS ACIN, MARIA PILAR	maria.rufas@udl.cat	1,55	
SALVADOR ROSES, HELENA	helena.salvador@udl.cat	2,5	
SANTAMARIA GOMEZ, MARIA TERESA	mariateresa.santamaria@udl.cat	2,5	
SISTAC BALLARIN, JOSE MARIA	josemaria.sistac@udl.cat	1,74	
TORREGUITART MIRADA, NURIA	nuriatorreguitart@yahoo.es	2,62	
VILA JUSTRIBO, FRANCISCO JAVIER	xavier.vila@udl.cat	,3	
VILALTELLA ORTIZ, MAGI	magi.vilaltella@udl.cat	3	

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
VILLALOBOS MORI, RAFAEL NOE	rafael.villalobos@udl.cat	2,9	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1- ADQUIRIR CONEIXEMENTS

- Reconèixer les principals entitats patològiques a partir de la informació recollida de la història clínica i de les exploracions complementàries necessàries per poder arribar a un diagnòstic i poder entendre el tractament .
- Conèixer la informació teòrica bàsica per poder realitzar l'exploració adequada per aparells.
- Conèixer la informació teòrica bàsica per poder realitzar tècniques diagnòstiques i terapèutiques bàsiques.
- Establir un ordre de prioritats per seleccionar les proves diagnòstiques complementàries més adients de cara al diagnòstic d'una patologia.
- Reconèixer els tractaments més usats per a les diferents patologies ingressades en l'hospital.

2- ADQUIRIR HABILITATS

- Demostrar que sap fer una història clínica amb la finalitat d'establir un diagnòstic sindròmic i orientar el diagnòstic de la malaltia
- Ser capaç d'obtenir dades objectives per al diagnòstic sindròmic i per a orientar el diagnòstic de la malaltia
- Conèixer les indicacions i característiques dels diferents mitjans de diagnòstic per la imatge, bioquímics i proves funcionals
- Saber interpretar els resultats dels procediments de diagnòstic i comparar-los amb els patrons de normalitat
- Saber com realitzar diverses tècniques diagnòstiques o terapèutiques bàsiques

3- DESENVOLUPAR ACTITUDS

- Mantenir una relació de respecte amb el malalt, i amb tots els professionals que envolten al pacient, tenint cura de les dades i coneixements sobre la malaltia del pacient.
- Mantenir la confidencialitat de les dades clíniques i biològiques i dels problemes referits als pacients
- Saber comunicar les males notícies als familiars i al propi malalt, i saber donar suport en casos de malaltia irreversible
- Saber reconèixer com diagnosticar i tractar amb eficiència les diferents patologies que es van coneixent, essent conscient de la repercussió econòmica que tenen els actes mèdics
- Saber treballar en equip i mostrar interès i satisfacció per la recerca clínica i en la recerca de bibliografia de cada camp per aconseguir una constant posada al dia

Competències

COMPETÈNCIES DEL GRAU DE MEDICINA del [Mòdul III \(Formació Clínica Humana\)](#)

- Reconèixer, diagnosticar i orientar el tractament de les principals patologies
- Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, i interpretar-ne el significat.
- Saber fer una exploració física per aparells i sistemes, i interpretar-ne el significat

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Reconèixer, diagnosticar i orientar el tractament de les principals patologies quirúrgiques
- Saber fer una entrevista al pacient per obtenir les dades clíniques més significatives de la seva patologia actual.
- Redactar un informe estructurat i amb llenguatge científic que resumeixi les dades clíniques més rellevants de la patologia del malalt durant un episodi clínic
- Interpretar les proves complementàries més habituals en la pràctica clínica.
- Fer una exploració física adequada per a cada patologia per tal de dirigir el seu diagnòstic
- Conèixer les exploracions i tècniques diagnòstiques i terapèutiques habituals en la pràctica clínica de les especialitats quirúrgiques.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

- Saber obtenir dades significatives de la entrevista amb el pacient.
- Saber donar informació adequada al pacient i la família.
- Saber expressar-se de manera estructurada i amb llenguatge científic.
- Saber usar les TIC per aconseguir els objectius d'aprenentatge.
- Poder entendre la informació clínica en altres llengües.
- Saber valorar èticament les decisions clíniques preses.
- Conèixer la metodologia bàsica per a la recerca en cirurgia

Continguts fonamentals de l'assignatura

A.- CONTINGUTS TEÒRICS

A.1: CONCEPTES GENERALS SOBRE INTRODUCCIÓ A LA CIRURGIA

SC- 1: Asèpsia, antisèpsia: Esterilitat, i tècniques quirúrgiques (Dra Rufas)

- Asèpsia i antisèpsia.
- Maneig en una sala quirúrgica. Esterilitat
- Rentat de mans quirúrgic

Objectius d'aprenentatge:

Coneixements:

- *Conèixer els conceptes d'asèpsia i antisèpsia*
- *Conèixer els principals productes antisèptics en la pràctica clínica*
- *Conèixer els conceptes d'esterilitat*

Habilitats:

- *Saber com comportar-se en un àrea quirúrgica*

- *Saber com es prepara un camp estèril*
- *Saber com es fa un rentat de mans quirúrgic*

Actituds:

- *Preparar un camp estèril*
- *Posar-se uns guants estèrils*
- *Ajudar en una cirurgia menor*

SC- 2: Tècniques diagnòstiques i terapèutiques (Dra Santamaria)

- Aspiració nasogàstrica: indicacions, maneig i col.locació
- Toracocentesi: tècnica de realització
- Punció abdominal: tècnica de realització
- Drenatges quirúrgics: tipus, indicacions i maneig

Objectius d'aprenentatge:

Coneixements:

- *Saber com i quan es col.loca una sonda nasogàstrica*
- *Saber les indicacions i la tècnica d' una toracocentesi*
- *Saber com es realitza una punció abdominal*
- *Conèixer els principals drenatges que s'usen en cirurgia abdominal i quan s'utilitzen*

Habilitats:

- *Saber col.locar una SNG*
- *Saber com es fa una toracocentesi*
- *Saber com s'ha de fer una punció abdominal*
- *Saber reconèixer els diferents drenatges abdominals i les seves indicacions*

Actituds:

- *Col.locar una SNG*
- *Ajudar en una toracocentesi*
- *Ajudar en una punció abdominal*
- *Retirar un drenatge subcutani*

SC- 3: Sutures i instrumental quirúrgic (Dr Escoll)

- Instrumental quirúrgic bàsic i fils : maneig
- Tipus i tècniques de sutures
- Nusos quirúrgics: amb porta-agulles i amb els dits

Objectius d'aprenentatge:

Coneixements:

- *Conèixer quin és el instrumental bàsic en cirurgia abdominal*
- *Conèixer els diferents tipus de materials de sutura*
- *Conèixer els diferents tipus i tècniques de sutures*
- *Conèixer els diferents tipus de nusos quirúrgics, i les seves indicacions*

Habilitats:

- *Saber reconèixer el instrumental quirúrgic i el seu maneig*
- *Saber identificar els diferents tipus de sutura i les seves indicacions*
- *Saber quines són les diferents tècniques de sutura i les seves indicacions*
- *Saber com es fan nusos quirúrgics*

Actituds:

- *Identificar el material per fer una sutura de ferida: instrumental i fil*
- *Fer una tancament per primera intenció d'una ferida*
- *Valorar en conjunt el tancament primari d'una ferida*

SC- 4: Vies venoses i altres tècniques de punció (Dr. Rafael Villalobos)

- *Punció subcutània: indicacions, i tècnica*
- *Punció intramuscular: indicacions, i tècnica*
- *Punció endovenosa: indicacions, i tècnica*
- *Vies central: tipus i tècniques de col.locació*
- *Pressió venosa central: indicacions i tècnica*

Objectius d'aprenentatge:

Coneixements:

- *Saber què és una punció subcutània, intramuscular o endovenosa, i les seves indicacions*
- *Conèixer les tècniques de col.locació de vies venoses centrals*
- *Saber què és una pressió venosa central i les seves indicacions*

Habilitats:

- *Saber fer una punció subcutània, intramuscular i endovenosa*
- *Saber com col.locar una via venosa central*
- *Saber com i quan obtenir una pressió venosa central*

Actituds:

- *Fer una punció subcutània, intramuscular i /o endovenosa*
- *Ajudar en la col.locació d'una via venosa central*
- *Fer una mesura de pressió venosa central*

SC- 5: Ferida quirúrgica: tipus i tractament (Dra Mias)

- *Ferides netes, brutes i contaminades: definició, i maneig*
- *Tipus d'apòsits: indicacions i tècnica*
- *Altres tractaments per millorar l'evolució de les ferides*

Objectius d'aprenentatge:

Coneixements:

- Saber què és una ferida quirúrgica
- Saber què és una ferida quirúrgica neta, bruta o contaminada
- Saber com s'ha de tractar cada tipus de ferida
- Conèixer els diferents productes i tècniques que es poden usar per curar una ferida i quines son les seves indicacions

Habilitats:

- Saber reconèixer una ferida neta, bruta o contaminada
- Saber quin tractament és el més adequat per cada tipus de ferida
- Saber fer una cura simple
- Saber indicar una cura complexa

Actituds:

- Fer una cura simple
- Ajudar en una cura complexa

SC-6. Casos clínics de Radiologia quirúrgica digestiva

- radiologia simple
- radiologia amb contrast
- altres tècniques d'imatge
- nocions bàsiques sobre radiologia intervencionista

Objectius d'aprenentatge:

Coneixements:

- Saber com interpretar una prova d'imatge en un pacient quirúrgic
- Saber quina proves d'imatges són més adient per a cada pacient quirúrgic
- saber les indicacions de radiologia intervencionista en el pacient quirúrgic

Habilitats:

- Saber com interpretar una radiologia simple
- Saber com interpretar una radiologia amb contrast
- saber com interpretar altres proves d'imatge
- saber les indicacions de radiologia intervencionista

Actituds:

- Llegir una radiografia simple en el context d'un cas clínic
- Llegir una radiografia amb contrast en el context d'un cas clínic
- Llegir alguna de les altres proves d'imatge en el context d'un cas clínic
- fer un diagnòstic clínic a partir de les proves d'imatge interpretades

A-2- CONCEPTES GENERALS SOBRE INTRODUCCIÓ A LES ESPECIALITATS QUIRÚRGIQUES

SE- 1: Reanimació cardiopulmonar (anestèsia)

- Aturada cardiorespiratòria
- Massatge cardíac
- Ventilació pulmonar
- Intubació orotraqueal

Objectius d'aprenentatge:

Coneixements:

- Saber què és una aturada cardiorespiratòria
- Saber què és un massatge cardíac
- Conèixer les tècniques de la ventilació
- Conèixer la tècnica de la intubació orotraqueal

Habilitats:

- Saber què s'ha de fer en una aturada cardíaca
- Saber com s'ha de fer un massatge cardíac
- Saber com i quan s'ha de fer ventilació pulmonar
- Saber com fer una intubació orotraqueal

Actituds:

- Fer un massatge cardíac
- Fer una intubació orotraqueal

SE 2: Tècniques diagnòstiques i terapèutiques en ORL

- Laringoscòpia: directa, indirecta
- Otoscòpia
- Tamponament nasal: anterior, posterior

Objectius d'aprenentatge:

Coneixements:

- Saber què és una laringoscòpia i les seves tècniques
- Saber què és una otoscòpia i les seves indicacions
- Conèixer la tècnica del tamponament nasal

Habilitats:

- Saber com i quan es fa una laringoscòpia
- Saber com i quan es fa una otoscòpia
- Saber com i quan es fa un tamponament nasal

Actituds:

- Fer una laringoscòpia
- Fer una otoscòpia
- Fer un tamponament nasal

SE 3: Tècniques diagnòstiques i terapèutiques en Urologia

- Sondatge urinari
- Tacte rectal
- Exploració urològica bàsica

Objectius d'aprenentatge:

Coneixements:

- *Conèixer les tècniques del sondatge urinari: masculí i femení*
- *Conèixer la informació que es pot obtenir d'un tacte rectal*
- *Conèixer l'exploració urològica bàsica*

Habilitats:

- *Saber fer un sondatge urinari masculí*
- *Saber fer un sondatge urinari femení*
- *Identificar els diferents tipus de sondes urinàries i les seves indicacions*
- *Saber fer un tacte rectal*
- *Saber fer una exploració urològica bàsica*

Actituds:

- *Fer un sondatge urinari*
- *Fer un tacte rectal*
- *Fer una exploració urològica bàsica*

SE 4: Tècniques diagnòstiques i terapèutiques en Cirurgia Vasculard

- Exploració polsos
- Oscil.lometria
- Exploració vascular bàsica

Objectius d'aprenentatge:

Coneixements:

- *Saber com s'exploren els polsos*
- *Conèixer la tècnica de l'oscil.lometria*

Habilitats:

- *Saber explorar els polsos*
- *Saber interpretar les dades d'una oscil.lometria*

Actituds:

- *Explorar els polsos arterials*
- *Fer una oscil.lometria*
- *Fer una exploració vascular bàsica*

SE 5: Tècniques diagnòstiques i terapeútiques en Oftalmologia

- Fons d'ull
- Làmpara de fenedura
- Exploració oftalmològica bàsica

Objectius d'aprenentatge:

Coneixements:

- Saber quina informació es pot obtenir d'un fons d'ull
- Saber què és i per a què serveix una làmpara de fenedura
- Conèixer l'exploració oftalmològica bàsica

Habilitats:

- Saber fer un fons d'ull
- Saber com i per a què usar la làmpara de fenedura
- Saber fer una exploració oftalmològica bàsica

Actituds:

- Fer un fons d'ull
- Ajudar a usar la làmpara d'hendidura
- Fer una exploració oftalmològica bàsica

B- CONTINGUTS PRÀCTICS

B.1. CLASSES PRESENCIALS:

- informació general de l'assignatura
- informació sobre la ACOE

B.2. SEMINARIS TEÒRICO-PRÀCTICS:

- maneig en una sala d'operacions
- accessos venosos en models simulats
- sutures en models simulats
- casos clínics de radiologia quirúrgica
- casos clínics virtuals sobre el diagnòstic i tractament de ferides
- exploracions diagnòstiques urològiques en models simulats
- reanimació cardiovascular en models simulats
- exploracions diagnòstiques en cirurgia vascular
- exploracions diagnòstiques en ORL
- exploracions diagnòstiques oftalmològiques

B.3. SEMINARIS ASSISTENCIALS:

- Comissions de tumors
- Sessions de passi de guàrdia
- Sessions de quiròfan
- Sessions de consultes externes
- Sessions generals dels serveis
- Sessions de les unitats clíniques

B.4. ACTIVITATS PRÀCTIQUES CLÍNiques I INSTRUMENTALS

- Passi planta
- Assistència a sessions quirúrgiques
- Consulta externa
- Realització d'històries clíniques: dos de cirurgia, i una per cada rotació quirúrgica
- Exploració clínica
- Observació i interpretació d'imatges radiològiques patològiques
- Observació i coneixements de diferents proves complementàries usades en el diagnòstic de malalties habituals en les sales d'hospitalització o consultes externes
- Participació en programes de cirurgia programada i urgent
- Participació en programes de cirurgies menors
- Participació en alternatives a l'hospitalització convencional: hospitalització a domicili, hospital de Dia, CMA
- Tècniques bàsiques de diagnòstic i/o tractament
- Metodologia en recerca i cirurgia experimental (opcional)

B.5 ACTIVITATS PRÀCTIQUES VIRTUALS

- Pràctiques virtuals interactives i autoformatives de suport a l'aprenentatge de tècniques quirúrgiques bàsiques
- Fòrums virtuals de discussió sobre casos clínics
- Eina Història clínica virtual per a la tutorització d'històries clíniques on line

Eixos metodològics de l'assignatura

Per assolir els objectius i adquirir les competències atribuïdes es programaran les següents activitats:

- Seminaris de cirurgia (SC) i casos clínics de radiologia quirúrgica

Tindran una part teòrica que es farà en grup gran de manera presencial, i una part pràctica en grups de 10-14 alumnes en l'aula d'habilitats de la Unitat Docent de la Facultat de Medicina o a través de del campus virtual mitjançant fóruns virtuals.

Es obligatòria l'assistència al 100% de les parts pràctiques dels seminaris de cirurgia

Es obligatòria l'assistència als casos clínics de radiologia quirúrgica

Es obligatòria la participació en els fóruns virtuals que es realitzin durant el curs,

Es obligatori presentar els treballs que es demanin durant el curs acadèmic.

Es recomana realitzar les activitats virtuals autoformatives de suport a alguns seminaris .

Es valorarà la participació activa, actitud positiva i respectuosa pels companys.

Seminaris d'especialitats (SE)

Es realitzaran totalment en les aules d'habilitats de la unitat docent de la Facultat de Medicina

Serà necessari assistir al 80% dels seminaris d'especialitats quirúrgiques

Es obligatori participar en els fòrums virtuals i presentar els treballs que es sol·licitin.

Es valorarà la participació activa, actitud positiva i respectuosa pels companys

- Seminaris assistencials (SA)

Es realitzaran en grups reduïts d'alumnes a les sales clíniques de les plantes d'hospitalització, quiròfans o consultes externes.

L'alumne participarà en les sessions clíniques habituals dels diferents serveis: sessions de passi de guàrdia, generals, comissions de tumors, sessions clíniques d'unitats, etc..

Es valorarà tant l'assistència (80%) com la participació i l'actitud positiva durant les mateixes

- Pràctiques clíniques. (PC)

Es realitzaran en un hospital sota la tutela d'un tutor hospitalari per rotació qui validarà l'aprenentatge.

Tots els alumnes realitzaran pràctiques en un servei de cirurgia general i en dos serveis hospitalaris dels següents: otorrino, urologia, cirurgia vascular, oftalmologia, anestesia, urgències quirúrgiques, neurocirurgia, cirurgia maxil·lofacial, o radiologia intervencionista, participant de les activitats assistencials diàries en cada servei: passi planta, consultes externes, o activitat quirúrgica

Serà necessari l'assistència al 100% de les pràctiques, realitzar 4 històries clíniques, i adquirir les competències i habilitats definides per a les diferents pràctiques en el full d'aprenentatge de cada rotació, amb una nota superior a 5.

- Altres pràctiques:

- **Investigació i recerca en cirurgia** (voluntari i opcional): els alumnes que vulguin, podran participar en projectes i activitats de recerca en cirurgia per introduir-se en el món de la recerca i investigació, justificant 5h presencials (1%). Horari a convenir.

- Pràctiques virtuals. (PV)

- **Pràctiques virtuals autocorrectives** (PVA) estaran penjades en el campus virtual en l'apartat activitats. Tenen una finalitat de suport docent i autoformativa, per a que l'alumne pugui anar reforçant l'aprenentatge en tècniques quirúrgiques bàsiques que haurà de realitzar posteriorment.
- **Eina història clínica virtual (EHCV)**, estarà penjada en el campus virtual i permetrà a l'alumne una tutorització on line i personalitzada de les històries clíniques que realitzi, abans d'elaborar el document definitiu
- **Fòrums virtuals**: serà necessària la participació en els fòrum virtuals que es realitzin, d'acord a les normes que es dictin en cadascun, podent representar fins un 1% de la nota del portafoli docent

- Quadern d'aprenentatge o portafoli docent (QA)

- full identificador de l'alumne, tutors, rotacions que hagi fet i nota de cada rotació

- fulls d'aprenentatge de les tres rotacions fetes validats pels diferents tutors
- històries clíniques fetes
- incidències crítiques (1-3): reflexions sobre l'aprenentatge realitzat i l'assoliment del mateix i/o propostes de millora
- altres treballs indicats pels tutors: resum fòrums, casos clínics, etc.
- enquesta d'opinió i autoavaluació de l'assignatura

Sistema d'avaluació

La nota final serà la suma dels diferents aspectes avaluats (AVALUACIÓ CONTINUA+ ACOE):

- **Avaluació continua** (50% de la nota final):
 - Seminaris i pràctiques relacionades amb els seminaris: 10% (assistència mínima per avaluar 90%)
 - Pràctiques clíniques: 35% Fulls d'aprenentatge validats pels tutors de les tres rotacions. Assistència obligatòria al 100% de les pràctiques
 - Quadern d'aprenentatge (5%)
 - Tutories personalitzades: millora de la nota (0-1%)
- **Avaluació clínica objectiva estructurada (ACOE)** per demostrar les competències i habilitats assolides durant el curs. S'avaluaran competències de comunicació oral i escrita, d'anàlisi i judici clínic i d'habilitats quirúrgiques. Representarà el 50 % de la nota final. Obligatori tenir aprovada l'avaluació continua.

*Es obligatori presentar el **quadern d'aprenentatge** per obtenir la nota final del curs*

Bibliografia i recursos d'informació

La bibliografia per consultar es la mateixa que es troba a les guies docents de les assignatures relacionades amb la Cirurgia General i les especialitats quirúrgiques incloses en aquesta assignatura.